

**WYKAZ ZREALIZOWANYCH ZADAŃ W RAMACH PROGRAMU DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH NA LATA 2017 – 2021
ZA 2017 ROK**

PRIORYTET I. Działania w kierunku usprawniania i podwyższania jakości życia osób z niepełnosprawnością					
L.p.	Cel	Nazwa zadania	Realizatorzy	Miernik	Źródła finansowania
1.	Zwiększenie dostępności do usług psychologicznych, terapeutycznych, edukacyjnych, rehabilitacyjnych i zdrowotnych	1.1 Realizacja projektów/programów polityki zdrowotnej	Urząd Miejski - Wydział Zdrowia, Polityki Społecznej i Aktywizacji Zawodowej	Liczba realizowanych projektów - 5. Liczba osób objętych działaniami w 2017 r.: 389, w tym: 1. Program profilaktyczny „Szkoła dla Rodziców”, realizowany w okresie od 25.10.2017 r. – 12.12.2017r. dla rodziców uczniów Gimnazjum Specjalnego nr 2, IV Liceum Ogólnokształcącego Specjalnego dla Uczniów Słabowidzących i Niewidomych, Słabosłyszących i niesłyszących, z Autyzmem, w tym z Zespołem Aspergera, z Niepełnosprawnością Ruchową w tym z Afazją oraz z Niepełnosprawnościami Sprzężonymi, Branżowej Szkoły I Stopnia Specjalnej nr 1, Szkoły Specjalnej Przysposabiającej do Pracy w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej. Liczba beneficjentów: 7 rodziców. 2. Program profilaktyczny „Szkoła dla Rodziców”, realizowany w okresie od 24.10.2017 r. – 13.12.2017 r. dla rodziców uczniów: Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 1 w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej. Liczba beneficjentów: 10 rodziców. Ww. programy zostały ukierunkowane na zwiększenie kompetencji wychowawczych rodziców niepełnosprawnych uczniów z wymienionych placówek, w zakresie profilaktyki uzależnień i używania substancji psychoaktywnych oraz innych zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży.	budżet państwa, budżet miasta

			3. „Poradnictwo z zakresu profilaktyki zdrowia, prawa oraz aspektów funkcjonowania rodziny” dla uczestników projektu Integra II – programu aktywnej integracji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w Dąbrowie Górniczej” . Z porad skorzystały 102 osoby. 4. Punkt Konsultacyjno - Informacyjny udzielił porad 145 osobom (w tym niepełnosprawnym nie ewidencjonowanym). 5. Punkt ds. Uzależnień od Narkotyków udzielił porad 125 osobom (w tym niepełnosprawnym nie ewidencjonowanym).	
	1.2 Prowadzenie programów/ działań edukacji zdrowotnej	Organizacje pozarządowe	W 2017 r. zorganizowano 14 programów/ działań edukacyjnych: – Fundacja "Wygrajmy Razem" - projekt „Miej Obraz Osoby Niepełnosprawnej”, – Polskie Stowarzyszenie Diabetyków - seminarium Ogólnopolski Zlot Diabetyków, „Sprawa Wielkiej Wagi – Dąbrowa bez Barrier”, Zdrowy Mikołaj, Z(r)ozum Seniora, Dzień Seniora z dąbrowskim ZUS, – Stowarzyszenie "Razem w Przyszłość" - Dzień Seniora, – Stowarzyszenie SOMA - comiesięczne spotkania dla swoich członków, – Zagłębiowskie Towarzystwo ASTMOODDECH - comiesięczne spotkania dla swoich członków, – Stowarzyszenie Krokus - Klub dla osób niepełnosprawnych "Jesteśmy wśród Was", – Wojewódzkie Stowarzyszenie Sportu i Rehabilitacji Niepełnosprawnych „START” - „Międzynarodowy Turniej Goalball”, – Dąbrowskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Otwarte Serca” - wycieczka „Z widokiem na Babią Górę” , – Polski Związek Niewidomych OKRĘG ŚLĄSKI - wycieczka „W krainie historii i mitów 2017”, – Wojewódzkie Stowarzyszenie Sportu i Rehabilitacji Niepełnosprawnych „START” - zajęcia sportowo-rekreacyjne dla osób niepełnosprawnych. Liczba uczestników - około 2020 osób (w tym osoby niepełnosprawne).	budżet miasta, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Urząd Wojewódzki, środki własne

			Organizacje pozarządowe Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Dąbrowskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Otwarte Serca”	W 2017 r. w ramach zajęć prowadzono programy/scenariusze promujące zdrowie – codzienny trening higieniczny w ramach Indywidualnego Planu Rehabilitacji. Liczba uczestników - 68 osób dorosłych z niepełnosprawnościami.	budżet miasta, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, środki własne
			Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna	W 2017 r. zorganizowano 4 programy/działania edukacyjne: – „Każdy z nas jest inny. Kształtowanie postaw akceptacji wobec niepełnosprawności”, – „Tolerancja postaw wobec inności”, – „Rozwijanie tolerancji”, – „Uwarunkowania psychospołeczne powodzenia osób niepełnosprawnych w pracy. Od czego zależy sukces?”, Liczba uczestników: 516 osób.	budżet państwa, budżet miasta
			Dzienny Dom „Senior-WIGOR”	Prowadzono profilaktykę i edukację ogólnozdrowotną wieku senioralnego (w tym dla osób z niepełnosprawnością), w szczególności: – zapobieganie chorobom układu krążenia i nadciśnieniu tętniczemu krwi – regularnie dokonywano pomiarów ciśnienia krwi - 80 osób, – zapobieganie cukrzycy – u osób z grupy ryzyka dokonywano pomiarów poziomu cukru – 11 osób, – podnoszenie świadomości w zakresie aktywnego udziału we własnym procesie farmakoterapii -regularnie prowadzono treningi samokontroli zażywania leków – 38 osób, – prowadzono aktywizację psychoruchową, kinezyterapię - 84 osoby.	budżet jednostki

			Środowiskowy Dom Samopomocy Działania prowadzone dla uczestników (osób z zaburzeniami psychicznymi w tym z niepełnosprawnością sprzężoną i spektrum autyzmu) przez pielęgniarkę Środowiskowego Domu Samopomocy. 1. Edukacja zdrowotna Tematyka zajęć: - „Zdrowie jako potencjał”, - „Skręcenia, zwichnięcia, złamania”, - „Czynniki ryzyka występujące w chorobach serca”, - „Choroba Alzheimera, choroba Parkinsona”, - „Układ moczowy – funkcje, budowa, schorzenia”, - „Osteoporoza – objawy, rozpoznanie, czynniki ryzyka”, - „Alternatywna aktywność fizyczna jako sposób na odzyskanie równowagi fizycznej”, - „Cukrzyca jako choroba cywilizacyjna”, - „Alergie w okresie wiosenno – letnim”, - „Jak walczyć z łupieżem?”, - „Otyłość i nadwaga – przyczyny, leczenie, dieta”, - „Reumatoidalne zapalenie stawów”, - „Ukąszenia i użądlenia – omówienie najczęściej atakujących owadów, udzielanie pierwszej pomocy, wstrząs anafilaktyczny”, - „Czynności wątroby i pęcherzyka żółciowego, najczęstsze schorzenia”, - „Depresja i migrena – objawy, leczenie”, - „Budowa i czynności narządu słuchu, zapalenie ucha środkowego, leczenie”, - „Gruczoł krokowy - prostata”, - „Zaćma – choroba narządu wzroku”, - „Nadciśnienie i niedociśnienie tętnicze – objawy, leczenie”, - „Współczesne zagrożenia życia”. Liczba uczestników: 61 osób. 2.Trening lekowy praktyczny Liczba uczestników: 24 osoby.	budżet państwa
--	--	--	---	----------------

		1.3 Wspieranie procesu leczenia i rehabilitacji szerokim poradnictwem i wsparciem specjalistów w szczególności: psychologów, pedagogów, terapeutów, dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością i członków ich rodzin	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - Ośrodek Interwencji Kryzysowej	Liczba osób niepełnosprawnych, którym udzielono specjalistycznej pomocy w 2017 r. – 77 w tym: – wsparcia psychologicznego, – porad prawnych, – wsparcia socjalnego.	budżet jednostki
			Dąbrowskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Otwarte Serca”	W 2017 r. zrealizowano projekt pn. „Droga do przyszłości.” W projekcie zostały wykorzystane poniższe rodzaje oddziaływań: – terapia metodą EEG Biofeedback - 23 dzieci, – terapia metodą Warnkego - 16 dzieci, – trening umiejętności społecznych dla dzieci z zespołem Aspergera - 18 dzieci, – szkoła dla rodziców - 14 rodziców, – terapia neurologopedyczna - 9 dzieci, – grupa wsparcia Tęcza - 14 rodziców, – terapia metodą Johansena - 12 dzieci, – arteterapia - 7 dzieci. Projektem objętych zostało 62 dzieci niepełnosprawnych, 14 rodziców dzieci z niepełnosprawnością.	budżet miasta, środki własne
			Placówki oświatowe	Szerokim poradnictwem i wsparciem specjalistów w szczególności: psychologów, pedagogów, terapeutów objęto: – 512 niepełnosprawnych uczniów Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej, – 209 podopiecznych Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej oraz ich rodziców (opiekunów prawnych), – 14 wychowanków przedszkoli, – 98 uczniów szkół podstawowych ogólnodostępnych, – 30 wychowanków i uczniów zespołów szkolno - przedszkolnych, – 37 uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Liczba dzieci i młodzieży objętej wsparciem: 900.	budżet miasta
			Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – pracownicy socjalni	Praca socjalna na rzecz 92 uczestników (osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi w tym z niepełnosprawnością sprzężoną i spektrum autyzmu) Środowiskowego Domu Samopomocy, w tym 17 uczestników Filii Środowiskowego Domu Samopomocy.	budżet jednostki

			Dzienny Dom „Senior-WIGOR”	Wspierano i monitorowano indywidualne sprawy zdrowotne seniorów i osób niepełnosprawnych w sposób umożliwiający kontakt z lekarzami specjalistami tj. wizyty i konsultacje. Ze wsparcia psychologicznego skorzystały 4 osoby. Prowadzono aktywizację psychoruchową, kinezyterapię - 84 osoby. Realizowano projekt wsparcia dla osób wykazujących cechy zaburzeń otępiennych.	budżet jednostki
			Środowiskowy Dom Samopomocy	Przeprowadzono łącznie 3531 rozmów i zajęć z uczestnikami tj. osobami niepełnosprawnymi z zaburzeniami psychicznymi w tym z niepełnosprawnością sprzężoną i spektrum autyzmu z zakresu treningu umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów, których celem było zwiększenie kompetencji społecznych w zakresie kształtowania pozytywnych relacji z otaczającym światem, poprawnego funkcjonowania psychospołecznego, umiejętności rozwiązywania problemów, integracji społecznej. W ramach tych zajęć wzięło udział: – 21 osób w zajęciach treningowych, – 84 osoby w społecznościach terapeutycznych, – 81 osób w rozmowach wspierających z asystentem, – 51 osób z rodzin uczestników ŚDS w rozmowach z asystentem, – 69 osób w zajęciach integracyjnych, – 66 osób w relaksacji, – 5 osób wzięło udział w aktywizacji zawodowej. Udzielono pomocy 32 osobom w 144 sprawach w zakresie załatwiania spraw urzędowych oraz poradnictwa socjalnego. Udzielono pomocy w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych 24 osobom.	budżet państwa
2.	Dążenie do wyrównywania szans edukacyjnych osób z niepełnosprawnością na wszystkich poziomach edukacji	2.1 Zakup niezbędnego dla działalności edukacyjnej wyposażenia (doposażenia) zarówno w placówkach oświatowych oraz w innych placówkach	Organizacje Pozarządowe Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Dąbrowskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Otwarte Serca”	Zakup wyposażenia tj.:m.in.: 4 Komputery, 3 monitory, 2 drukarki, modem LTE 4 aparaty telefoniczne, żelazko, szlifierka kątowa, meble, drukarka 3D, kuchenka elektryczna, gofrownica, 2 grzejniki olejowe, wernik do wody.	budżet miasta, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, środki własne

			Placówki oświatowe	Liczba doposażonych placówek: 20.	budżet miasta
	2.2 Realizacja programów edukacyjnych i wspierających proces nauczania i rewalidacji	Organizacje Pozarządowe Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Dąbrowskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Otwarte Serca”		W ramach zajęć terapeutycznych Warsztatu Terapii Zajęciowej odbyły się: – zajęcia rewalidacyjne podstawowe - 18 osób, – zajęcia rewalidacyjne „Metodą Dobrego Startu” - 9 osób, – zajęcia rewalidacyjne „Poznanie przez działanie” - 5 osób, – zajęcia socjoterapeutyczne „Jesteśmy grupą” - 30 osób, – doraźna pomoc pedagogiczna - 10 osób.	budżet miasta, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, środki własne
		Placówki oświatowe		Liczba programów: 175. Liczba uczestników: 590 osób.	budżet państwa, budżet miasta
		Dzienny Dom „Senior-WIGOR”		Systematycznie prowadzono działania aktywizujące i usprawniające. Realizowano projekt aktywizacji do samodzielności skierowany do seniorów z problemami z pamięcią i wykazujących cechy wczesnego i umiarkowanego procesu otępiennego oraz ich rodzin/opiekunów „Jestem tutaj - zapomniałem” - 95 osób oraz integracji międzypokoleniowej „Międzypokoleniowe porozumienie” – 91 osób, realizowany przez moderowanie kontaktu osób przynależących do różnych pokoleń, przełamywaniu stereotypów i stymulowanie aktywności, nieformalnej edukacji ustawicznej, który obejmował: – edukację i profilaktykę zdrowotną - 102 osoby, – edukację informatyczną - 21 osób, – edukację do rozwijania zainteresowań - 104 osoby, – edukację umiejętności społecznych - 84 osoby, – edukację prewencyjną - 90 osób, – aktywizacji obywatelskiej „Ja-Obywatel” ukierunkowany na angażowanie seniorów w życie publiczne i współudział w podejmowaniu decyzji na rzecz swoją i środowiska lokalnego - 29 osób. Inicjatywa również obejmowała rozwój samorządności poprzez działalność Rady Domu oraz organizację wewnętrznego i lokalnego środowiska dla działalności grup samopomocy i wsparcia sąsiedzkiego - 88 osób.	budżet jednostki
	2.3 Zapewnienie osobom z niepełnosprawnością wsparcia w procesie edukacyjnym	Placówki oświatowe		Liczba osób z niepełnosprawnością korzystających ze wsparcia w procesie edukacji: 83.	budżet państwa, budżet miasta

		(np. opiekun osoby z niepełnosprawnością, asystent osoby z niepełnosprawnością, nauczyciel wspomagający)	Organizacje pozarządowe	W ramach Dąbrowskiego Centrum Asystentury, prowadzonego przez Fundację Imago. Liczba osób, które skorzystały z usług asystenckich lub opiekuńczych – 60.	środki Unii Europejskiej
		2.4 Zapewnienie uczniom o specjalnych potrzebach edukacyjnych pomocy i wsparcia psychologiczno-pedagogicznego (np. indywidualnego nauczania, zajęć rewalidacyjno - kompensacyjnych)	Dąbrowskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Otwarte Serca”	Projekt pn. „Droga do przyszłości”: W projekcie wykorzystano następujące rodzaje oddziaływań: – terapia metodą EEG Biofeedback - 23 dzieci, – terapia metodą Warnkego - 16 dzieci, – trening umiejętności społecznych dla dzieci z zespołem Aspergera - 18 dzieci, – szkoła dla rodziców - 14 rodziców, – terapia neurologopedyczna - 9 dzieci, – grupa wsparcia Tęcza - 14 rodziców, – terapia metodą Johansena - 12 dzieci, – arteterapia - 7 dzieci. Projektem objętych zostało 62 dzieci niepełnosprawnych, 14 rodziców dzieci z niepełnosprawnością.	budżet miasta, środki własne
			Placówki oświatowe	Liczba uczniów korzystających ze wsparcia psychologiczno-pedagogicznego: 796.	budżet państwa, budżet miasta
		2.5 Umożliwienie uczestnictwa w imprezach sportowo-rekreacyjno-turystycznych o charakterze integracyjnym dla osób z niepełnosprawnością	Urząd Miejski - Wydział Kultury i Sportu	Łączna ilość imprez zorganizowanych dla osób z niepełnosprawnością w 2017 r. – 10 w tym: – 9 o charakterze sportowym, – 1 o charakterze kulturalnym. Liczba uczestników – 843 osoby niepełnosprawne.	budżet miasta
			Organizacje pozarządowe Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Dąbrowskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Otwarte Serca”	W ramach prowadzonej terapii uczestnicy Warsztatu brali udział w imprezach sportowo-rekreacyjno-turystycznych o charakterze integracyjnym dla osób niepełnosprawnych. Liczba uczestników - 68 osób - narastająco w ramach zajęć prowadzonych w Warsztacie Terapii Zajęciowej.	budżet miasta, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, środki własne.
			Dąbrowskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Otwarte Serca”	Realizacja projektu pn. „Z widokiem na Babią Górę – cykl wędrówek beskidzkimi szlakami, integrującego niepełnosprawnych i pełnosprawnych mieszkańców Dąbrowy Górniczej”. Liczba uczestników - 16 osób z niepełnosprawnością.	budżet miasta, środki własne

			Dzienny Dom „Senior-WIGOR	Zorganizowano dla uczestników Domu – w tym osób niepełnosprawnych: – 8 wycieczek turystyczno-krajoznawczych - 74 osoby, – 29 imprez integracyjnych - 101 osób. Umożliwiono udział w wydarzeniach kulturalnych w mieście m.in. poprzez zorganizowanie: – 12 grupowych wyjść do kina, muzeum, udział w wystawach, pokazach - 44 osoby, – 3 wystaw prac rękodzielniczych seniorów.	budżet jednostki
			Centrum Sportu i Rekreacji	Zorganizowano 5 imprez tj.: – Mistrzostwa Śląska i Zagłębia w Piłce Nożnej Szkół Specjalnych, – Mistrzostwa Śląska i Zagłębia w Siatkówce Piłkowej Szkół Specjalnych, – Mistrzostwa Śląska i Zagłębia w Dart Szkół Specjalnych, – Spartakiada Sportowa, – Parasparkiada Sportowa. Łączna liczba uczestników – 1015 osób.	budżet miasta
		2.6 Zapewnianie ciągłości kształcenia dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnością na wszystkich poziomach edukacji	Organizacje pozarządowe Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Dąbrowskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Otwarte Serca”	Działalność Warsztatu Terapii zajęciowej odbywa się w ramach rehabilitacji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnością. Warsztat pozostaje ogniwem pośrednim pomiędzy ukończoną szkołą, a możliwością podjęcia pracy zarobkowej, co pozostaje zadaniem placówki w zakresie osób kwalifikujących się do podjęcia w przyszłości zatrudnienia. Liczba uczestników - 68 osób narastająco.	budżet miasta, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, środki własne
			Placówki oświatowe	Liczba uczniów objętych kształceniem specjalnym: 690.	budżet państwa, budżet miasta

		2.8 Organizacja konferencji, seminariów oraz akcji promocyjno-edukacyjnych na tematy związane z edukacją i kształceniem osób z niepełnosprawnością	Urząd Miejski - Wydział Zdrowia, Polityki Społecznej i Aktywizacji Zawodowej, Dom Pomocy Społecznej „Pod Dębem”, Stowarzyszenie Przyjaciół Domu Pomocy Społecznej „Pod Dębem”	Liczba zorganizowanych konferencji, seminariów, akcji promocyjno – edukacyjnych - 3. 1. XXIII Krajowy a VIII Międzynarodowy Przegląd Umiejętności Artystycznych Amatorskich Zespołów Seniorów i Osób niepełnosprawnych PUMA 2017 (26-28 października 2017 r.). Liczba uczestników - 1200 osób. 2. VII Konferencja naukowo-szkoleniowa pt.: „ Starość w drodze, czyli mądrość życiowa i los człowieka późnej dorosłości” (28 września 2017 r.). Liczba uczestników- 400 osób. 3. Obchody „Światowego dnia Chorego”. Liczba uczestników - 50 osób.	budżet miasta
			Placówki oświatowe	W 2017 r. zorganizowano 46 konferencji, seminariów, akcji promocyjno - edukacyjnych: – szkoły ponadgimnazjalne - 2 konferencje i 4 seminaria, – Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej - 3 konferencje, 5 seminariów i 32 akcje promocyjno - edukacyjne, których uczestnikami byli uczniowie niepełnosprawni, ich rodzice (opiekunowie prawni) oraz terapeuci pracujący z osobami niepełnosprawnymi. Liczba uczestników – 200 osób.	budżet miasta
			Organizacje pozarządowe	W 2017 zorganizowano 6 konferencji, seminariów, akcji promocyjno - edukacyjnych: – Polskie Stowarzyszenie Diabetyków - Ogólnopolski Zlot Diabetyków, „Sprawa Wielkiej Wagi - Dąbrowa bez Barrier”, Zdrowy Mikołaj, Z(r)ozum Seniora, Dzień Seniora z dąbrowskim Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, – Fundacja "Wygrajmy Razem" - "Miej Obraz Osoby Niepełnosprawnej". Liczba uczestników – 1240 osób niepełnosprawnych.	budżet miasta, środki własne
3.	Dostosowanie przestrzeni miejskiej do potrzeb osób	3.2 Zabezpieczenie przewozu dzieciom, młodzieży oraz osobom	Placówki oświatowe	Liczba osób (dzieci i młodzieży) objętych dowozem: 213.	budżet miasta

z niepełnosprawnością oraz zapewnienie możliwości swobodnego przemieszczania się, w tym likwidacja barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej	z niepełnosprawnością w ramach likwidacji barier transportowych	Organizacje pozarządowe Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Dąbrowskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Otwarte Serca”	Placówka zabezpiecza dowóz osób z niepełnosprawnością: – z miejsca zamieszkania do placówki -18 osób, – z placówki do miejsca zamieszkania - 19 osób. Osoby niepełnosprawne stale korzystały z transportu w przypadku wycieczek i innych działań o charakterze integracyjnym, aktywizującym.	budżet miasta, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, środki własne
		Dzienny Dom „Senior-WIGOR”	Umożliwiono niepełnosprawnym seniorom korzystanie ze świadczeń Dziennego Domu „Senior-WIGOR” poprzez zapewnienie transportu. Liczba osób które korzystały z usługi systematycznie: 46, oraz doraźnie: 94.	budżet jednostki
	3.3 Dostosowanie miejskiej infrastruktury rowerowej do potrzeb osób z niepełnosprawnością	Urząd Miejski - Wydział Komunikacji i Drogownictwa	Dostosowano miejską infrastrukturę rowerową do potrzeb osób z niepełnosprawnością na odcinku 1.8 km.	budżet miasta
	3.4 Likwidowanie barier utrudniających przemieszczanie się osób z niepełnosprawnością w podmiotach działalności leczniczej, placówkach edukacyjnych, ośrodkach wsparcia oraz innych obiektach użyteczności publicznej	Urząd Miejski - Wydział Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej	Zmodernizowano 3 obiekty użyteczności publicznej: – Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 2 ul. Prusa – remont nawierzchni przed wejściem do budynku, – Zespół Szkolno - Przedszkolny Nr 6 Tucznawa – dostosowanie pomieszczenia lokalu wyborczego dla osób niepełnosprawnych, – Szkoła Podstawowa Nr 28 Okradzionów - dostosowanie pomieszczenia lokalu wyborczego dla osób niepełnosprawnych.	budżet miasta
		Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Dąbrowskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Otwarte Serca”	W 2017 r. placówka została dostosowana do potrzeb osób z dysfunkcją narządu wzroku. Przeszklenia w obiekcie zostały oznaczone żółtymi taśmami dla osób słabowidzących.	budżet miasta, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, środki własne
		Urząd Miejski - Wydział Inwestycji Miejskich	Liczba obiektów użyteczności publicznej w których podjęto działania na rzecz architektonicznego i funkcjonalnego dostosowania do potrzeb osób z niepełnosprawnością – 2.	budżet miasta

			Młodzieżowy Ośrodek Pracy Twórczej	Zakup schodolazu do placówki. Podjazd do budynku przystosowany dla wózków inwalidzkich.	inne środki - sponsor
4.	Zapewnienie osobom z niepełnosprawnością różnorodnych form wsparcia umożliwiających pełne uczestnictwo w życiu społecznym	4.1 Świadczenie usług asystenckich w celu umożliwienia opiekunom osób z niepełnosprawnością podjęcia aktywności społecznej, zawodowej lub edukacyjnej	Organizacje pozarządowe Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Dąbrowskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Otwarte Serca”	Podczas trwania zajęć terapeutycznych dla uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej ich rodzice i opiekunowie osób z niepełnosprawnościami mieli możliwość podjęcia aktywności zawodowej, społecznej lub edukacyjnej. Liczba osób objętych wsparciem - stale 60 osób niepełnosprawnych.	budżet miasta, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, środki własne
			Organizacje pozarządowe	W ramach Dąbrowskiego Centrum Asystentury, prowadzonego przez Fundację Imago. Liczba osób, które skorzystały z usług asystenckich – 60.	Środki Unii Europejskiej
		4.2 Realizacja usług asystenckich i trenera pracy umożliwiających uzyskanie lub utrzymanie zatrudnienia przez osoby z niepełnosprawnością (w szczególności w początkowym okresie zatrudnienia)	Organizacje pozarządowe Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Dąbrowskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Otwarte Serca”	W ramach prowadzonej terapii zajęciowej placówka zatrudnia trenera pracy/doradcę zawodowego pomagającego osobom objętym aktywizacją zawodową w placówce w znalezieniu zatrudnienia - aktywizacją zawodową objęci są uczestnicy placówki w różnym stopniu ich aktywności zawodowej. Liczba osób objętych wsparciem - 68 osób narastająco (nacisk aktywizujący zawodowo na ok 30 osób).	budżet miasta, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, środki własne
		4.3 Realizacja usług na rzecz osób z niepełnosprawnością przez ośrodki wsparcia	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Środowiskowy Dom Samopomocy, Dzienny Dom „Senior – WIGOR”	Ogółem w 2017 r. wsparcie w formie usług świadczonych przez ośrodki wsparcia otrzymały 252 osoby, w tym w: – Dziennym Domu „Senior – WIGOR” – 160 osób, – Środowiskowym Domu Samopomocy – 92 osoby, w tym 17 uczestników Fili Środowiskowego Domu Samopomocy.	budżet jednostki
			Dzienny Dom „Senior – WIGOR”	Świadczone usługi opiekuńcze, udzielono wsparcia oraz objęto monitorowaniem spraw bieżących w Dziennym Domu „Senior-WIGOR” w roku 2017 – 160 osób, w tym seniorów 60+ - 137 osób. Kontynuowano realizację Programu Wieloletniego „Senior – WIGOR” na lata 2015 – 2020 dofinansowanego z budżetu państwa. Dostosowano działania jednostki do potrzeb seniorów, poszerzono ofertę usług i podniesiono ich jakość.	budżet jednostki

				Liczba osób objętych: – usługami socjalnymi - 157 osób, – usługami edukacyjnymi - 104 osób, – usługami kulturalno - oświatowymi - 119 osób, usługami sportowo- rekreacyjnymi - 81 osób, – aktywizacją społeczną - 80 osób, – aktywizacją do samodzielności - 42 osób, – aktywizacją ruchową i kinezyterapią - 95 osób, - terapią zajęciową - 80 osób	
			Środowiskowy Dom Samopomocy	W 2017 roku ze wsparcia Środowiskowego Domu Samopomocy skorzystały 94 osoby (w tym osoby przewlekłe psychicznie chore, upośledzone umysłowo, wykazujące inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych oraz osoby ze spectrum autyzmu i niepełnosprawnościami sprzężonymi). Środowiskowy Dom Samopomocy świadczył usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym.	budżet państwa,
5.	Zapewnienie osobom z niepełnosprawnością pełnego dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej	5.1 Wsparcie społeczno-zawodowe dla osób z niepełnosprawnością poprzez wykorzystanie potencjału podmiotów reintegracyjnych funkcjonujących w mieście, w tym: Centrum Integracji Społecznej, Klub Integracji Społecznej, Warsztat Terapii Zajęciowej, spółdzielnie socjalne	Urząd Miejski - Wydział Organizacji Pozarządowych i Aktywności Obywatelskiej, Organizacje Pozarządowe	Wsparcie w ramach: – Centrum Integracji Społecznej prowadzone przez Chrześcijańskie Stowarzyszenie Dobroczynne - 43 osoby (w 2017 r. - jedna osoba niepełnosprawna), – Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Dąbrowskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Otwarte Serca” - 68 osób niepełnosprawnych, – Dąbrowska Spółdzielnia Socjalna VENDO - 5 osób.	budżet miasta, środki własne
			Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej- Dział Aktywizacji Zawodowej i Komunikacji Społecznej - Klub Integracji Społecznej	Wsparcie oferowane przez Klub Integracji Społecznej w postaci wsparcia psychologów, terapeutów, doradców zawodowych, konsultantów. Liczba osób objętych wsparciem KIS w 2017 r. – 24 osoby niepełnosprawne.	budżet jednostki

			Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - Dział Pomocy Środowiskowej – pracownicy socjalni	Pracownicy socjalni w ramach świadczonej pracy socjalnej kierowali osoby objęte wsparciem do Centrum Integracji Społecznej oraz Klubu Integracji Społecznej. Liczba osób skierowanych – 14 osób niepełnosprawnych.	budżet jednostki
			Organizacje pozarządowe Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Dąbrowskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Otwarte Serca”	W ramach działań placówka oferuje uczestnikom zajęcia z zakresu: – terapii zajęciowej, – rehabilitacji społecznej i zawodowej ze wsparciem fizjoterapeuty, psychologa, pedagoga, trenera pracy/doradcy zawodowego. Ilość miejsc – 60, narastająco – 68 osób.	budżet miasta, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, środki własne
			Urząd Miejski - Wydział Zdrowia, Polityki Społecznej i Aktywizacji Zawodowej	W 2017 r. udzielono dotacji podmiotowej na działalność Centrum Integracji Społecznej w Dąbrowie Górniczej przy ul. Wapiennej 17, prowadzonej przez Chrześcijańskie Stowarzyszenie Dobroczynne w Kluczach, na zasadach określonych w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1828). W zajęciach reintegracji zawodowej i społecznej prowadzonych w Centrum Integracji Społecznej w Dąbrowie Górniczej w 2017 r. uczestniczyły 43 osoby w tym 1 osoba niepełnosprawna.	budżet miasta
		5.2 Wsparcie dla tworzenia nowych miejsc w funkcjonujących placówkach oferujących pomoc osobom z niepełnosprawnością w połączeniu z rozszerzeniem oferty wsparcia	Organizacje pozarządowe Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Dąbrowskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Otwarte Serca”	Placówka stale rozszerza ofertę wsparcia na rzecz osób niepełnosprawnych.	budżet miasta, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, środki własne
			Urząd Miejski - Wydział Zdrowia, Polityki Społecznej i Aktywizacji Zawodowej	W listopadzie 2017 roku w Dąbrowie Górniczej przy ul. Swobodnej 59 utworzono filię Środowiskowego Domu Samopomocy z przeznaczeniem dla 20 osób ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi. Liczba nowych miejsc - 20	budżet państwa

		5.4 Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji społecznej w oparciu o środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w zakresie turnusów rehabilitacyjnych, zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, dofinansowania do sportu, kultury rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych, likwidacji barier funkcjonalnych w związku z indywidualnymi potrzebami osób z niepełnosprawnością	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - Dział ds. Rehabilitacji Społecznej	W 2017 r. w ramach dofinansowania organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych z udziałem środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych podpisano 6 umów. W ramach podpisanych umów podmioty zorganizowały 6 przedsięwzięć dla 292 osób niepełnosprawnych wraz z opiekunami. Dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych z udziałem środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. W 2017 r. 228 osób niepełnosprawnych wraz z opiekunami skorzystało z wyżej wymienionego dofinansowania, w tym: - 155 osób niepełnosprawnych, - 73 opiekunów osób niepełnosprawnych. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym z udziałem środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Liczba osób, które otrzymały dofinansowanie - 545. Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych z udziałem środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej. Liczba osób, które otrzymały dofinansowanie - 11.	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
--	--	--	---	---	---

				Dofinansowanie do likwidacji barier technicznych z udziałem środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - poprzez zakup odpowiedniego urządzenia umożliwiającego lub w znacznym stopniu ułatwiającego osobie niepełnosprawnej wykonywanie podstawowych, codziennych czynności, powodując sprawniejsze działanie w społeczeństwie. Liczba osób, które otrzymały dofinansowanie - 37. Dofinansowanie do likwidacji barier w komunikowaniu się z udziałem środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - umożliwiającego osobie niepełnosprawnej swobodne porozumiewanie się z otoczeniem i/lub przekazywanie informacji. Liczba osób, które otrzymały dofinansowanie - 9.	
		5.5 Realizacja programów finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych mających na celu wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób z niepełnosprawnością w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji, np. „Aktywny samorząd”, program wyrównywania różnic między regionami II, itp.	Urząd Miejski - Wydział Oświaty	Zakup autobusu do przewozu uczniów Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej. Liczba osób z niepełnosprawnością, które skorzystały z pomocy w ramach realizowanych programów: codziennie 14 uczniów.	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, budżet miasta
			Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – Dział ds. Rehabilitacji Społecznej	Realizacja pilotażowego programu „Aktywny Samorząd” finansowanego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych:	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

			<u>Obszar A - Zadanie 1:</u> pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu. Liczba osób, które otrzymały dofinansowanie - 4. <u>Obszar A - Zadanie 2:</u> pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B. Liczba osób, które otrzymały dofinansowanie - 1. <u>Obszar B - Zadanie 1:</u> pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania. Liczba osób, które otrzymały dofinansowanie - 10. <u>Obszar B - Zadanie 2:</u> dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania. Liczba osób, które otrzymały dofinansowanie - 3. <u>Obszar C - Zadanie 2:</u> pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym. Liczba osób, które otrzymały dofinansowanie - 7. <u>Obszar C - Zadanie 4:</u> pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (tj. protezy na co najmniej III poziomie jakości). Liczba osób, które otrzymały dofinansowanie - 1. <u>Obszar D:</u> pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej. Liczba osób, które otrzymały dofinansowanie - 11. MODUŁ II - pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym. Liczba osób, które otrzymały dofinansowanie - 54.	
--	--	--	--	--

		5.6 Prowadzenie Warsztatu Terapii Zajęciowej	Dąbrowskie Stowarzyszenie Na Rzecz osób Niepełnosprawnych „Otwarte Serca”	Liczba uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej - 60 osób z niepełnosprawnościami: – 35 osób niepełnosprawnych ze stopniem znacznym, – 25 osób niepełnosprawnych ze stopniem umiarkowanym, – średni wiek uczestników: 33 lata – średni okres przebywania w Warsztacie Terapii Zajęciowej: 5,2 lata. (narastająco w 2017 – 68 osób)	budżet miasta, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, środki własne
			Urząd Miejski - Wydział Zdrowia, Polityki Społecznej i Aktywizacji Zawodowej	Liczba uczestników: – Warsztat Terapii Zajęciowej „Otwarte Serca” w Dąbrowie Górniczej narastająco 68 osób, w tym 6 osób nie będących mieszkańcami Dąbrowy Górniczej, – mieszkańcy Dąbrowy Górniczej, którzy uczestniczyli w Warsztacie Terapii Zajęciowej w innym powiecie - 4.	budżet miasta, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
6.	Tworzenie warunków aktywności społecznej osób z niepełnosprawnością jako podstawy integracji społecznej	6.1 Utworzenie stanowiska Pełnomocnika/Koordynatora ds. Osób Niepełnosprawnych	Urząd Miejski	Społeczny Koordynator/ Pełnomocnik ds. Osób Niepełnosprawnych działa na terenie miasta od 2011 r. W 2017 r. koordynator pełnił dyżury w Centrum Aktywności Obywatelskiej przy ul. Sienkiewicza 6a. W 2017 r. odbyły się 32 spotkania osób niepełnosprawnych lub członków ich rodzin z koordynatorem. Koordynator przeprowadził 11 wizyt domowych i rozmów z rodzinami, udzielił przeszło 150 porad telefonicznych.	budżet miasta
		6.3 Budowanie pozytywnego wizerunku osób z niepełnosprawnością w świadomości społeczeństwa, jako aktywnych członków poprzez promowanie wszelkich form ich aktywności i twórczości	Organizacje pozarządowe	W 2017 r. zorganizowano 10 inicjatyw: – Fundacja "Wygrajmy Razem" - koncert Wygrajmy Razem Mimo Wszystko, koncert Dotyk Dźwięku oraz projekt Miej Obraz Osoby Niepełnosprawnej, – Polskie Stowarzyszenie Diabetyków - seminarium „Sprawa Wielkiej Wagi – Dąbrowa bez Barrier”, – Stowarzyszenie SOMA - comiesięczne spotkania dla swoich członków, – Zagłębiowskie Towarzystwo ASTMOODDECH - comiesięczne spotkania dla swoich członków, – Stowarzyszenie NEURON - Parasparkiadę Śląska i Zagłębia, – Stowarzyszenie KROKUS prowadzi Klub dla osób niepełnosprawnych "Jesteśmy wśród Was" - w ramach działań w 2017 roku odbył się Dzień Godności Osób Niepełnosprawnych oraz Dni Otwarte Klubu.	budżet miasta, środki własne

			Organizacje pozarządowe Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Dąbrowskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Otwarte Serca”	W 2017 r. zorganizowano i uczestniczono w: – 17 konkursach ogólnopolskich i o zasięgu lokalnym (artystyczne, w tym malarstwo, grafika komputerowa, poezja), – 15 kiermaszach (np. CH Pogoria, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Urząd Miasta, Centrum Aktywności Obywatelskiej, Pałac Kultury Zagłębia), – eventach (Warszawa Cepelia, targi Expo Silesia, Festiwal Ludzi Aktywnych, Pokaz Mody); – 5 wydarzeniach sportowo-rekreacyjnych.	budżet miasta, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, środki własne
			Dzienny Dom „Senior-WIGOR”	Promowano twórczość artystyczną i rękodzielniczą – organizowano wystawy prac, wystawiano przedstawienia tematyczne, aktywnie uczestniczono w organizowanych w mieście imprezach skierowanych do osób niepełnosprawnych: organizowano dni otwarte dla mieszkańców, uczestniczono w Paraspartakiadzie, angażowano seniorów w życie publiczne, rozwój samorządności i działania samopomocowe. Liczba uczestników – 107 osób.	budżet jednostki
			Pałac Kultury Zagłębia oraz Fundacja na Rzecz Promowania Aktywności Osób Niepełnosprawnych „Wygrajmy Razem”	Współorganizowano projekt artystyczny „Wygrajmy razem mimo wszystko”, sala teatralna Pałacu Kultury Zagłębia, 18 listopada 2017 r. Liczba uczestników – ok. 460 osób.	budżet jednostki
			Środowiskowy Dom Samopomocy	Zorganizowano wernisaż i wystawę prac plastycznych i rękodzieła uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy pn. „Co nam w duszy gra” w Muzeum Miejskim „Sztęgarka”. Wernisaż był połączony ze spotkaniem z rodzinami i bliskimi uczestników, na którym uczestnicy wystąpili również z krótkim programem artystycznym (występ wokalny, recytowanie wierszy). Wystawa prac uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy prezentowana była od 14.07.2017 r. do 20.08.2017 r. Wystawę odwiedziło – 316 osób (wszystkie osoby zwiedzające).	budżet państwa

7.	Usprawnianie systemu informacji oraz zwiększenie dostępu do informacji w zakresie podnoszenia świadomości osób z niepełnosprawnością	7.2 Prowadzenie i udostępnianie bazy danych NGO działających w środowisku osób z niepełnosprawnością	Urząd Miejski - Wydział Organizacji Pozarządowych i Aktywności Obywatelskiej	- 1 baza, - 23 organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych.	budżet miasta
		7.4 Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu	Organizacje pozarządowe	W 2017 r. podjęto 3 działania. – Klub Aktywuj się prowadzony przez Stowarzyszenie CIVITAS - 60 osób, – Klub Seniora i Juniora "Manhattan" prowadzony przez Stowarzyszenie Razem w Przyszłość - 80 osób, – zajęcia komputerowe dla Rady Seniorów Miasta Dąbrowa Górnicza prowadzone przez Stowarzyszenie Razem w Przyszłość w ramach projektu "Kompetentna Rada Seniorów Miasta Dąbrowa Górnicza" - 15 osób. Liczba uczestników – 155 osób.	budżet miasta, środki własne
			Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – Dział Aktywizacji Zawodowej i Komunikacji Społecznej – Klub Integracji Społecznej	Klub Integracji Społecznej realizował projekt „STOP wykluczeniu cyfrowemu” w ramach którego, oferowano bezpłatne udostępnianie sprzętu komputerowego z dostępem do Internetu z możliwością wyszukiwania informacji zawodowych, sporządzania dokumentów aplikacyjnych, wysyłania i odbierania poczty elektronicznej oraz bezpłatnego wydruku przygotowanych dokumentów. Liczba uczestników w 2017 r. – 5 osób.	budżet jednostki
			Organizacje pozarządowe Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Dąbrowskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Otwarte Serca”	W 2017 r. w ramach pracowni terapeutycznych umożliwiono uczestnikom korzystanie ze sprzętu teleinformatycznego z dostępem do Internetu, nauka rozmowy przez telefon i korzystania z urządzeń telefonicznych. Liczba uczestników – 60 osób z niepełnosprawnością.	budżet miasta, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, środki własne
			Dzienny Dom „Senior-WIGOR”	Prowadzono zajęcia warsztatowe z obsługi komputera i Internetu. Dostęp do sprzętu zgodnie z potrzebami mają wszystkie osoby – 21 osób, 63 zajęcia.	budżet jednostki

			Środowiskowy Dom Samopomocy	W ramach zajęć komputerowych, uczestnicy nabywali i doskonalili umiejętności w zakresie: podstaw obsługi komputera, pisania, edycji tekstu w programie Microsoft Word. Liczba uczestników - 12 osób.	budżet państwa
PRIORYTET II. Rozwój rehabilitacji zawodowej osób z niepełnosprawnością. Poprawa poziomu przygotowania zawodowego i możliwości zatrudnienia osób z niepełnosprawnością oraz tworzenie nowych i doskonalenie dotychczasowych instrumentów zwiększających możliwości osób z niepełnosprawnością na rynku pracy					
1.	Zwiększanie aktywności zawodowej osób z niepełnosprawnością	1.1 Podejmowanie działań umożliwiających osobom z niepełnosprawnością włączenie się w aktywne życie zawodowe poprzez obejmowanie ich różnymi formami wsparcia, w tym usługami i/lub instrumentami rynku pracy	Powiatowy Urząd Pracy	Liczba osób z niepełnosprawnością objętych aktywizacją zawodową – 166 osób. Liczba form wsparcia, którymi objęto w ramach aktywizacji zawodowej osoby z niepełnosprawnością -11.	budżet miasta, Fundusz Pracy, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, środki Unii Europejskiej
			Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - Dział Aktywizacji Zawodowej i Komunikacji Społecznej – Klub Integracji Społecznej	Organizowanie kursów zawodowych w ramach projektu: „INTEGRA II – program aktywnej integracji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w Dąbrowie Górniczej. Liczba uczestników w 2017 r. – 9 osób.	środki Unii Europejskiej
			Organizacje pozarządowe Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Dąbrowskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Otwarte Serca”	W 2017 r. został zrealizowany program rehabilitacji zawodowej. Liczba uczestników objętych programem aktywizacji zawodowej biorących udział w: – targach pracy – 3 osoby, – praktykach zewnętrznych – 5 osób, – licznych praktykach wewnątrz placówki – 60 osób, – praktykach zawodowych w Zakładzie Aktywności Zawodowej w Lalikach – 1 osoba; – wizycie studyjnej – 1 osoba, – pracy w firmie zewnętrznej – 4 osoby. – cyklu szkoleń w Mobilnym Centrum Informacji Zawodowej – 5 osób, – zajęciach w Ochotniczym Hufcu Pracy – 1 osoba.	budżet miasta, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, środki własne
			Środowiskowy Dom samopomocy	W zakresie zajęć z aktywizacji zawodowej, rozpoczęto współpracę z Fundacją „Wsparcie, Integracja, Rozwój” w ramach projektu „Czas na samodzielność”. Liczba uczestników – 5 osób.	budżet państwa

	1.2 Realizacja programu praktyk lub staży dla osób z niepełnosprawnością	Powiatowy Urząd Pracy	Liczba osób z niepełnosprawnością, które skorzystały z programu praktyk lub staży – 34 osoby.	Fundusz Pracy, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, środki Unii Europejskiej
		Organizacje pozarządowe Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Dąbrowskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Otwarte Serca”	Warsztat Terapii Zajęciowej w ramach zajęć terapeutycznych organizował praktyki zewnętrzne i wewnętrzne, dyżury zawodowe w ramach zajęć terapeutycznych pod okiem trenera pracy, bądź instruktora pracowni aktywizacji zawodowej.	budżet miasta, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, środki własne
	1.3 Poradnictwo zawodowe dla osób z niepełnosprawnością	Powiatowy Urząd Pracy	Liczba osób z niepełnosprawnością, które skorzystały z poradnictwa zawodowego – 35 osób.	budżet miasta, Fundusz Pracy,
		Placówki oświatowe	Liczba osób z niepełnosprawnością, które skorzystały z poradnictwa zawodowego: 268	budżet państwa, budżet miasta
		Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - Dział Aktywizacji Zawodowej i Komunikacji Społecznej – Klub Integracji Społecznej	Wsparcie oferowane przez Klub Integracji Społecznej w postaci konsultacji prowadzonych przez doradcę zawodowego. Liczba osób objętych wsparciem w 2017 r. – 12 osób	budżet jednostki
		Organizacje pozarządowe Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Dąbrowskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Otwarte Serca”	Warsztat Terapii Zajęciowej zapewnił uczestnikom pomoc w zakresie poszukiwania ofert pracy – praca z doradcą zawodowym – realizacja programu terapeutycznego.	budżet miasta, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, środki własne

		1.4 Wsparcie działań sprzyjających rozwojowi otwartego rynku pracy przyjaznego osobom z niepełnosprawnością poprzez tworzenie nowych miejsc pracy	Powiatowy Urząd Pracy	Liczba działań/programów na rzecz tworzenia przez pracodawców nowych miejsc pracy dla osób z niepełnosprawnością - 1 . Liczba miejsc pracy wyposażonych przez pracodawców, którym Powiatowy Urząd Pracy zrefundował koszt ich wyposażenia – 1.	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
--	--	---	-----------------------	--	--